

Nr 13.

Ankom till riksdagens kansli den 7 mars 1924 kl. 3 e. m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av väckta motioner angående höjda tullsatser å vissa slag av animaliska jordbruksprodukter.

(1:a avd.)

I två likalydande, till bevillningsutskottet hänvisade motioner, nr 77 i första kammaren av herr *Elisson* m. fl. och nr 258 i andra kammaren av herr *Pettersson* i Stäringe m. fl. har hemställts, »att riksdagen måtte besluta, att tullsatserna för följande produkter skola utgå med här nedan angivna belopp nämligen:

Tulltaxan nr			
51	Levande nötkreatur	1 kg.	10 öre
53	» svin	1 »	20 »
55	Fläsk, rökt	1 »	36 »
56	» andra slag	1 »	24 »
59	Kött efter nötkreatur	1 »	20 ».

Nu gällande tullsatser å förenämnda varuslag framgå av följande sammanställning:

Utskottet.
Nuvarande
tullsatser.

	Kvantitet för tullberäkningen	Tullsats	
		Kronor	öre
Levande djur:			
51	nötkreatur	1 st.	10 —
53	svin	1 kg.	— 10
Fläsk:			
55	rökt	1 kg.	— 18
56	andra slag	1 kg.	— 12
Kött:			
59	av fågel		
	andra slag, härunder inbegripna till konserver icke hänförliga ätbara djurdelar, ej särskilt nämnda, såsom lever, njurar m. m.	1 kg.	— 07

Beträffande de skäl, motionärerna till stöd för förslaget anført, i den mån desamma icke här nedan beröras, torde utskottet få hänvisa till den för förslaget anförda motiveringen, vilken finnes intagen i den i första kam-maren väckta motionen.

*Utskottets
yttrande.*

Även under de tre senast förflutna årens riksdagar har bevillningsutskottet haft att yttra sig i anledning av motioner, i vilka framställts förslag om höjning av tullsatserna för vissa animaliska jordbruksprodukter.

Vid bedömandet av nämnda motioner har utskottet ansett sig böra i främsta rummet taga hänsyn till angelägenheten att icke vidtaga några åtgärder, som kunde vara ägnade att höja prisnivån och försämra penningvärdet; och då tullförhöjningar å de viktiga livsförnödenheter, som förslagen avsett, otvivelaktigt skulle, försävt och i den mån de motsvarade sitt syfte, medföra dylika verkningar, har utskottet, under åberopande av bland andra berörda skäl, avstyrkt de föreslagna tullförhöjningarna. Vad utskottet sålunda hemställt hava riksdagens båda kamrar vid de nämnda riksdagarna bifallit.

Ur samma synpunkt, som sålunda tidigare föranlett utskottet att avstyrka och riksdagen att avslå berörda förslag, har bevillningsutskottet ansett sig böra bedöma de nu föreliggande motionerna.

Motionärerna hava såsom skäl för de av dem föreslagna tullförhöjningarna anført bland annat, att priserna på animaliska jordbruksprodukter påverkades av den stora importen av dylika produkter från vissa valutasvaga länder; och hava motionärerna anført siffror för importen under år 1923 av levande nötkreatur, kött och fläsk. Med anledning härav har utskottet velat, utöver vad ovan anförts om utskottets principiella ståndpunkt i frågan, åberopa en sammanställning över importen och exporten av de nu ifrågavarande produkterna under åren 1920—1923, som utskottet låtit upprätta och föga såsom bilaga vid detta betänkande, samt särskilt framhålla, att av sammanställningen framgår, bland annat, följande.

I fråga om nötkreatur har importen befunnit sig i oavbrutet sjunkande, och utvisar exporten, som hastigt ökades åren 1921 och 1922, visserligen under år 1923 en stark nedgång men dock alltjämt ett högst betydande överskott i jämförelse med importen. Beträffande kött av nötkreatur har importen, som år 1922 avbröt den nedåtgående tendensen och steg avsevärt, nu åter gått tillbaka, och utvisar densamma för år 1923 en siffra, som föga överstiger en tredjedel av 1922 års och utgör mindre än hälften av 1921 års motsvarande siffror. Exporten av sistnämnda produkt har år 1923 sjunkit, men även här föreligger ett avsevärt exportöverskott.

Fläsk, andra slag, utvisar en mindre ökning av importen för åren 1922 och 1923. Härvid är emellertid att beakta, att det importerade fläsket under sistnämnda år till över 96 procent utgjordes av amerikanskt fläsk, vilket,

som bekant, på grund av sin höga fetthalt är ett värdefullt födoämne för befolkningen i stora delar av norra Sverige och särskilt för skogsarbetarna. Exporten av fläsk, andra slag, som år 1922 gick tillbaka efter att år 1921 ha starkt tilltagit, har år 1923 stigit med nära 37 procent i jämförelse med 1922.

Vad slutligen angår svin, för vilket varuslag motionärerna icke anfört någon statistisk uppgift, har importen sedan år 1921 gått starkt tillbaka och torde denna import numera sakna betydelse i fråga om prisbildningen, under det att exporten utvisar för år 1923 ett anmärkningsvärt uppsving.

Betraktas sålunda importsiffrorna för de ifrågavarande produkterna i förhållande till dels de närmast föregående årens motsvarande siffror och dels exportsiffrorna för samma varuslag under dessa år, torde desamma icke kunna anses innefatta skäl att frångå den ståndpunkt, som bevillningsutskottet och riksdagen på sätt nämnts tidigare intagit till förslag av liknande innebörd som det föreliggande.

Vad beträffar det av motionärerna påpekade förhållandet, att importen av ifrågavarande produkter delvis kommer från valutasvaga grannländer på andra sidan Östersjön, torde icke böra förbises, att en önskvärd utveckling av fortsatta eller påbörjade handelsförbindelser icke främjas genom ökade skyddstullar på varor, som ifrågavarande länder äro i tillfälle att till oss exportera i utbyte mot produkter, för vilka vi söka avsättning.

Under återopande av vad sålunda anförts får bevillningsutskottet hemställa,

att förevarande motioner, I: 77 av herr Elisson m. fl. och II: 258 av herr Pettersson i Stäringe m. fl. angående höjda tullsatser å vissa slag av animaliska jordbruksprodukter, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 7 mars 1924.

På bevillningsutskottets vägnar:

ERIK RÖING.

Närvarande: herrar Röing, friherre Fleming, Örne, Rune, Boman, Månsson i Hageström, Olsson i Ramsta, Lithander, Hedlund i Östersund, Olsson i Golvvasta, Lövgren, Heyman, Johansson i Hornsberg, Alexis Björkman, Alexander Nilsson, Carlsson i Gävle, Åström, Björklund, Bengtsson i Kullen och Olsson i Gävle.

Reservationer:

av herrar friherre *Fleming* och *Heyman*,

av herrar *Lithander* och *Bengtsson* i Kullen; samt

av herrar *Olsson* i Golvvasta och *Alexander Nilsson*, vilka anför:

De i motionerna I: 77 av herr Elisson m. fl. och II: 258 av herr Pettersson i Stäringe m. fl. föreslagna tullförhöjningarna å levande nötkreatur och levande svin, å fläsk samt kött efter nötkreatur hava till syfte att i någon mån förminska de verkligt betydande svårigheter, vari boskapsskötseln och svinuppfödningen inom riket vissa tider av året försättas genom införsel till riket huvudsakligen från Finland och Östersjöprovinserna till priser, som på grund av dessa länders valutaförhållanden kunna hållas särskilt låga. Motionärerna hava påvisat, att den utjämning genom export, som förut kunnat äga rum, till stor del omöjliggjorts sedan vissa länder, t. ex. Norge, under år 1923 vidtagit så betydande tullförhöjningar, att vår export dit praktiskt taget omöjliggjorts. Då vårt jordbruk genom dessa förhållanden redan tillfogats stor skada, och då ej heller den konsumerande allmänheten kan hava någon varaktig fördel av denna tidvisa översvämning av utländska produkter, som i längden måste allvarligt äventyra vår egen produktion, hava vi ansett, att utskottet bort tillstyrka riksdagen att besluta,

att rubrikerna 51, 53, 55, 56 och 59 i gällande tulltaxa skola erhålla följande ändrade lydelse:

		Kvantitet för tull- beräk- ningen.	Tullsats.	
			Kronor	öre
Levande djur:				
51	nötkreatur	1 kg.	—	10
53	svin	1 kg.	—	20
Fläsk:				
55	rökt	1 kg.	—	36
56	andra slag	1 kg.	—	24
Kött:				
59 a	av nötkreatur	1 kg.	—	20
59 b	andra slag, härunder inbegripna till konserver icke hänförliga ätbara djurdelar, ej särskilt nämnda, så- som lever, njurar m. m.	1 kg.	—	07

Sammanställning över Sveriges import och export

		N ö t k r e a t u r				1920	
		51					
		1920	1921	1922	1923		
		st.	st.	st.	st.	st.	kg.
1	Norge:						
	Imp.	54	28	45	89	616	5,442
	Exp.	475	10,445	15,376	10,115	—	—
2	Danmark:						
	Imp.	21,618	—	—	—	—	—
	Exp.	49	2	4	3	—	—
3	Finland:						
	Imp.	8	6,104	1,499	261	—	—
	Exp.	32	—	—	—	93	4,720
4	Estland:						
	Imp.	—	—	286	987	—	—
	Exp.	—	4	—	—	—	—
5	Tyska riket:						
	Imp.	—	4	—	—	—	—
	Exp.	—	—	6	38	—	—
6	Storbritannien:						
	Imp.	—	—	—	—	—	—
	Exp.	—	—	—	—	—	—
7	U. S. A.:						
	Imp.	—	—	—	—	—	—
	Exp.	—	—	—	—	—	—
8	Övriga länder:						
	Imp.	—	—	—	—	—	—
	Exp.	—	—	—	49	—	—
9	Summa:						
	Imp.	21,680	6,136	1,830	1,341	616	5,442
	Exp.	556	10,451	15,386	10,205	93	4,720

		F l ä s k : a n d r a s l a g				K ö t t a v
		56				1920
		1920	1921	1922	1923	
		kg.	kg.	kg.	kg.	kg.
1	Norge:					
	Imp.	60,327	39,451	11,168	6,976	181
	Exp.	93,814	871,587	1,498,162	2,241,133	259,313
2	Danmark:					
	Imp.	444,453	123,529	102,461	28,237	2,949,979
	Exp.	172,409	3,907,718	2,321,298	141,111	—
3	Finland:					
	Imp.	7,992	493,575	828,630	106,366	1,093,644
	Exp.	21,129	76,750	—	—	—
4	Estland:					
	Imp.	22	14	68,755	—	—
	Exp.	—	—	—	—	—
5	Tyska riket:					
	Imp.	—	7,826	34,777	102	—
	Exp.	2,379,923	433,697	320,050	691,301	1,864,064
6	Storbritannien:					
	Imp.	12,849	3,097	155	45,288	—
	Exp.	991,899	8,696,071	6,849,416	11,766,678	—
7	U. S. A.:					
	Imp.	9,319,460	3,673,715	4,272,265	5,343,340	1,258,450
	Exp.	—	—	—	—	—
8	Övriga länder:					
	Imp.	15,300	13,289	9,398	—	822,766
	Exp.	284,679	229,777	6,099	207,639	39,163
9	Summa:					
	Imp.	9,860,403	4,354,496	5,327,609	5,530,309	6,125,020
	Exp.	3,943,853	14,215,600	10,995,025	15,047,862	2,162,540

¹ Därav Norge 26 st. om tillhoppa 335 kg.; fördelningen å länder i öfrigt ej känd.

åren 1920—1923. (Uppgifterna för år 1923 preliminära.)

Bilaga 1.

S v i n 53						F l ä s k: r ö k t 55			
1921		1922		1923		1920	1921	1922	1923
st.	kg.	st.	kg.	st.	kg.	kg.	kg.	kg.	kg.
288	1,887	390	2,698	373	·	191	157	99	171
—	—	—	—	26	335	—	26	300	17
—	—	—	—	—	·	16,934	2,717	887	616
—	—	113	4,115	·	·	15	—	—	—
8,364	790,882	2,832	268,477	—	·	521	16,118	23,985	678
—	—	—	—	·	·	—	—	—	—
—	—	1,020	112,607	2	·	159	6,268	41,610	88
—	—	—	—	·	·	—	—	—	—
4	400	1	225	·	·	—	145	7,209	1,227
—	—	—	—	·	·	2,774	5,708	—	200
—	—	—	—	·	·	—	—	—	—
—	—	—	—	·	·	689	206	412	132
—	—	—	—	·	·	—	—	48	—
—	—	—	—	·	·	5,523	1,958	866	726
—	—	—	—	·	·	—	—	—	22
—	—	—	—	·	·	1,462	11,072	22,009	—
—	—	2	40	·	·	17	50	—	—
8,652	792,769	4,242	383,782	375	·	25,479	38,641	97,077	4,236
4	400	116	4,380	150,799	15,194,860	2,806	5,764	348	239

n ö t k r e a t u r, f ä r s k t 59 G			Annat kött än färskt kött av nötkreatur och kött av fågel 59 A—F, H—N			
1921	1922	1923	1920	1921	1922	1923
kg.	kg.	kg.	kg.	kg.	kg.	kg.
958	776	813	5,153	1,319	4,170	819
8,867,539	5,753,996	2,995,757	55,769	626,300	612,958	286,520
2	1,128,597	33	104,747	10,496	26,447	23,280
—	25,712	12	16,772	64,863	98,825	6
2,691,057	2,396,697	1,239,872	180,598	476,809	305,257	140,384
33,787	—	—	—	—	—	—
25	69,058	—	6	106	5,270	—
—	—	—	—	2,224	—	—
—	12	—	718	672	272	1,445
1,052,758	—	63	1,281,908	1,023,276	720,416	1,131,526
4	—	—	8,658	6,014	1,784	1,285
435	—	—	3,663	82,442	130,264	78,324
—	—	—	142,621	36,263	57,987	106,012
—	—	—	—	—	—	—
33	—	—	625,142	9,993	55,195	—
—	—	—	73,902	56,469	13,026	34,037
2,692,079	3,595,140	1,240,718	1,067,643	541,672	456,382	361,729
9,954,519	5,779,708	2,995,832	1,432,014	1,855,574	1,575,382	1,530,413

Preliminär uppgift

å Sveriges export av nedanstående varuslag under år 1923 och januari 1924.

Månader		Levande djur:			Fläsk:		Kött:	
		nöt- kreatur ¹ 51	svin 53	kg.	rökt 55	färskt och saltat 56	av nöt- kreatur, färskt ¹ 59 G	alla andra slag (ej kött av fågel) 59 A-F, H-N
1923		st.	st.	kg.	kg.	kg.	kg.	kg.
Januari ...	Totalexport	673	2	65	5	742,602	221,477	65,616
	Därav till Norge	671	2	65	5	373,568	221,477	37,319
Februari ...	Totalexport	754	—	—	—	783,366	169,371	110,940
	Därav till Norge	754	—	—	—	189,621	169,359	56,169
Mars	Totalexport	739	1,159	100,061	—	1,427,974	338,968	104,868
	Därav till Norge	736	—	—	—	388,866	338,968	38,884
April	Totalexport	977	3,541	334,306	12	1,379,44	293,109	137,024
	Därav till Norge	977	21	105	12	215,213	293,109	33,920
Maj	Totalexport	1,154	4,380	429,969	—	1,601,650	374,387	112,699
	Därav till Norge	1,154	—	—	—	49,828	374,387	27,169
Juni	Totalexport	829	3,150	316,137	22	1,031,879	344,453	114,422
	Därav till Norge	803	—	—	—	70,852	344,453	24,104
Juli	Totalexport	625	2,489	256,999	—	1,166,712	235,619	130,610
	Därav till Norge	625	—	—	—	98,310	235,619	12,619
Augusti ...	Totalexport	1,214	4,726	477,529	—	1,650,597	334,486	173,077
	Därav till Norge	1,203	—	—	—	123,108	334,486	22,253
September	Totalexport	803	5,730	603,281	—	1,447,666	238,813	239,694
	Därav till Norge	803	—	—	—	104,429	238,813	9,246
Oktober ...	Totalexport	1,049	7,221	780,092	—	839,363	185,157	92,944
	Därav till Norge	1,049	3	165	—	94,477	185,157	6,711
November	Totalexport	738	8,258	862,436	—	1,449,198	123,765	101,843
	Därav till Norge	726	—	—	—	80,948	123,765	6,034
December	Totalexport	650	10,143	1,033,985	200	1,527,406	136,227	146,676
	Därav till Norge	614	—	—	—	451,913	136,164	12,092
Summa	Totalexport	10,205	50,799	5,194,860	239	15,047,862	2,995,832	1,530,413
	Därav till Norge	10,115	26	335	17	2,241,133	2,995,757	286,520
1924								
Januari ...	Totalexport	269	6,966	666,675	33	1,604,834	124,954	90,945
	Därav till Norge	257	—	—	—	124,482	124,954	20,232

¹ Vid 1923 års ingång var tullen i Norge å levande nötkreatur om 240 kg. eller däröver 13 öre per kg. levande vikt och å kött av nötkreatur 25 öre per kg., allt norskt pappersmynt. Å dessa tullar pålades den 9 februari 1923 en tilläggstull av 20 procent samt den 11 juni 1923, i stället för nämnda tilläggstull, en tilläggstull av 33 ¹/₃ procent. Den 4 december 1923 bestämdes, att bland annat dessa tullar, sådana de då voro gällande, skulle utgå med ett belopp, svarande mot den norska kronans värde i guld. Detta värde skulle beräknas efter dollarkursen. Guldtilägget bestämdes till 79 procent. Ifrågavarande tullar höjdes härigenom till, i norskt pappersmynt räknat, omkring 31 öre resp. 59 ²/₃ öre per kg. Sedermera har guldtilägget bestämts till 90 procent. Beslutet därom trädde i kraft den 26 februari 1924. Berörda tullar hava därigenom förhöjts till, i norskt pappersmynt räknat, omkring 33 öre resp. 63 ¹/₃ öre per kg.